

Forfatter: Grundtvig, N. F. S.

Titel: Brage-Snak om Græske og Nordiske Myther og Oldsagn for Damer og Herrer

Citation: Grundtvig, N. F. S.: "Brage-Snak om Græske og Nordiske Myther og Oldsagn for Damer og Herrer", i Grundtvig, N. F. S.: *Grundtvigs værker*, Faculty of Arts, Aarhus University, s. 155. Onlineudgave fra Grundtvigs Værker: https://tekster.kb.dk/text/gv-1844_791A-txt-shoot-idm6796.pdf (tilgået 26. april 2024)

Anvendt udgave: Grundtvigs værker

Ophavsret: Materialet er dedikeret til public domain. Du kan kopiere, ændre, distribuere og fremføre værket, også til kommercielle formål, uden at bede om tilladelse. Husk dog altid at kreditere ophavsmanden.

[Læs CC0-erklæringen](#)

XI.

Thors Tvekamp med Hrungner.

Hvad synes *Damerne* om *Dueller*? Det er mig iaften et meget vigtigt Spørgsmaal, og maa i det Hele være det, hvor *Talen* er om *Nordens Aand*; thi enten det er *Nordens Myther*, vi lytter til, eller *Oldsagnene* hos *Saxo*, eller *Historien* hos *Islænderne*, vi læser, da mindes vi hvert Øieblik om, at *Tvekampen* er i *Nordens Aand*, og selv den nyeste *Tid* lærer os, at hvor, som i *Engeland*, vi endnu finde tydelige Spor af denne *Aands Kræfter* og *Tankegang*, der høre ogsaa *Tvekampene*, om ikke til *Dagens Orden*, saa dog til *Livets Nødvendigheder*. Nu behøver jeg vist nok ikke at sige Dem, hvad jeg vover ved i *Nordens Aand* at forsvare *Tvekampe*, som er forbudt og fordømt i alle *Love*, selv i de *Engelske*, der dog forudsætte dem, som en følgelig *Sag*, og, meer end det, forfølges af alle *Moralister* og lærde *Folk*, næst *Selvmod*, paa det allerubarmhertigste, saa det synes kun at ville hjælpe mig lidt, hvad *Damerne* synes om det, da de jo hverken tages paa *Raad* ved *Lovgivningen* eller har *Stemme* i noget *Parlament*, eller tør modsige hele den lærde, kloge og især menneskekiærlige, ømme og moralske *Verden*. Imidlertid, naar man ønsker at tækkes *Damerne*, er det altid et vigtigt Spørgsmaalet, hvad de synes om, og hvor det gælder om *Menneske-Hjertets* naturlige *Tilbøieligheder* og deraf udspringende gode eller slette *157*Sæder, der vilde dog selv de mest kapitelfaste *Lovkyndige* og de ømmest følende *Moralister* gjøre vel og viselig i, om end ikke høirøstet, saa dog i al *Stilhed* for ramme *Alvor* at raadføre sig nok saameget med *Damerne*, som med deres eget *Hjerte*. Og nu tør jeg nok sige, det gaaer med *Damerne* som med *Digterne* og med *Nordens Aand*, at de ligesaalidt vil bryde *Staven* over alle *Tvekampe*, som de vil ønske dem gjort til *Hverdags-Brug*, saa de spørger bestandig, ja, hvad for en *Tvekamp*, hvorom og mellem hvem, og det er Alt hvad jeg forlanger, da det slet ikke er de unge *Løitnanters* *Dueller*, jeg tager i *Forsvar*, men *Tvekampen* mellem *Mænd*, hvor kun den paa ærefuld Viis kan jævne en for *Menneske-Aanden* eller *Menneske-Hjertet* stor og vigtig *Trætte*. Det er nemlig i mine *Øine* med *Tve-Kampen* som med *Tusind-Kampen*, den saakaldte *Krig*, at de vistnok sædvanlig er uretfærdige paa begge *Sider*, og laaner kun deres *Nødvendighed* af *Blændværk* eller af et arrigt *Sind*, men at der dog i *Tidens Løb* er mange store og klare *Undtagelser*, saa den *Paastand*: at der burde aldrig blive eller have været nogen *Tvekamp*, er meget tosset, og den *Paastand*, at *Tve-Kamp* altid under visse *Omstændigheder* burde være tilladt og stundom gøres til *Pligt*, har alle *Tiders Erfaring* og vist alle ømme men tillige ædle og kække *Hjertes* for sig; thi intet saadant *Hjerte* kan banke roligt for en *Kryster*, og intet Saadant kan unde *Nidingen*, *Bagvaskeren*, *Meenederen* og *Snigmorderen* *Frihed* for den eneste *Frygt*, han kiender: *Frygten* for i *aaben Feide* at træde vred *Mand*, kæk og modig, under *Øine*! Om derfor end alle de *Lærde* vilde dømmes selv "*David*" fra *Livet* og kun benaade ham med *Fæstningen* eller *Tugthuset*, fordi han tog imod "*Goliaths*" *Udfordring*, og levnede end ikke *Liv* i *Jetten*, der dog ogsaa saae ud som et *158*Menneske, om end, siger jeg, saa regner jeg dog ligefuldt paa *Damernes* *Medhold* baade for den lille *David* og for den store *Thor*, som er *Asgaards-Værgen*, jeg iaften skulde vise Dem, og kan neppe vise Dem bedre end i hans *Tvekamp* med *Hrungner Steenhjerte*, hvorom der er en baade lang og berømt *Mythe*.

Det hændte sig nemlig engang, da *Thor*, som saa tit, var paa *Trolde-Jagt* i *Øster-Leden*, hvorved man i *Norden* altid maa tænke paa *Preusen* og *Rusland*, at *Odin*, man veed ikke hvorfor, var ridt paa *Sleipner* til *Jotunheim* eller *Jetteverden*, og stødte der sammen med *Fløimanden* for alle *Jetter*, den længste *Rækkel* og den største *Skyder*, ved Navn *Hrungner*, som vel roste *Sleipners* *Trav*, men aabenbar kun paa *Skrømt*, for han lagde strax til, at han havde dog selv en "*Fuldblod*", som hed *Guld-Manke*, der alle *Dage* var ligesaa god, og *Tak* til. Det gad *Odin* naturligviis ikke hørt, og svarede kort, at han turde dog vædde sit *Hoved* paa *Sleipner*, hvorover *Jetten* blev bister, smed sig op paa sin *Guld-Manke* og red omkap med *Odin*, alt hvad *Remmer* og *Tøi* kunde holde. Vel blev han tabt bag af, men i sin *Arrighed* havde han saaledes forivret sig, at *Guld-Manke* løb løbsk med ham, og før han vidste det, holdt han midt inde i *Asernes* *Borgegaard*, og maatte da vel maabe. Til hans *Lykke* er imidlertid *Nordens Aand*, i sine *Guder* som i sine *Kæmper*, altid ædel og ridderlig, saa *Odin* ikke blot skaanede ham, men bad ham giæstmildt træde indenfor, mens *Heden* satte sig, og faae en *Lædskedrik*. Det gjorde *Jetten* da ogsaa, og gjorde kun alt for god *Besked* i *Kruse* og *Kander*, saa at selv, da man skænkede for ham i *Thors-Kanden*, stak han den ud og blinkede ikke ved det, men overstadig, og hvad man reentud sagt kalder pærefuld, *159*blev han da ogsaa, og man behøver ikke at have seet mange *Glubende* i den *Tilstand*, for at slutte sig til en stor *Forlegenhed* med *Jetten Hrungner* i *Asgaard*. *Raa* og *ry* gav han sig ikke blot til at gale, at han vilde drikke *Aserne* under *Bordet* og drikke dem lens, men han raabde og skreg, at var han bænket i *Asgaard*, saa skulde ogsaa *Freya* skienke for ham, og da man, for *Husfreds Skyld*, føiede ham deri, blev han kun utaaleligere, bar sig ad, som han var splittergal og braliede op paa det *Frækkeste*, at han vilde flytte *Valhall* til *Jotunheim* og rive *Asgaard* ned i *Bund* og *Grund*, og han vilde slaae alle *Guderne* ihjel, bare *Gudinderne* *Sif* og *Freya*, dem vilde han levne *Liv* i, men de skulde følges hjem

med ham og være Jette-Kvinder.

Saaledes afmaler *Hrungner-Mythen* os meget livagtig det beskænkede Uhyre, og det var intet Under, at *Aserne*, trods al deres Ridderlighed og ædle Ringeagt for en drukken Jette og hans Pral, dog tilsidst blev kiede ad det Uvæsen og kaldte paa *Thor*, som, om han end var tusind Mile borte, dog kunde høre naar hans Navn blev nævnet i *Asgaard*, og var da strax ved Haanden, saa, førend Jetten drømde derom, saae han *Thor* ved Siden ad sig, med *Hammeren* i Veiret, og det Spørgsmaal, som et Tordenslag, hvad hundesnue Jetter havde i *Asgaard* at bestille, og hvad det skulde smage af, at *Freya* skænkede for *Thussen*, som ellers kun for *Aser*, naar Odin gjorde Gilde? Enten nu Jetten ikke har været saa drukken, som han raste til, eller *Thors Mjølner* paa et Øieblik gjorde ham halv ædru, saa tog *Hrungner* nu dog sin Mund iagt, og erindrede først, at han idag var *Odins Giæst*, og skiøndt *Thor* i sin Ivrighed faldt ind med det Ord, at hvis Giæst han end var, skulde han nu smage *Hammeren*, var Jetten dog langtfra at trodse, men sagde ganske p0160lisk: jeg dumme Nar, som har glemt baade mit Skjold og min Mukkert hjemme, om ellers *Thor* vil gjøre sig til Niding her og myrde vaabenløs Mand, men det vilde klæde ham bedre at mødes med mig ved *Stensgaard*, paa vore Grændser, og vove en Dyst.

Det var første Gang, Nogen havde vovet at byde *Thor* Brodden, og det var ham Nok, at Verden blev et Uhyre kvit, paa hvad Maade det end var, saa han vægrede sig ingenlunde ved den Kredsgang og Tvekamp, og lod *Hrungner* slippe heelskindet hjem; skiøndt han maatte forudsee, at indtil videre vilde der i *Jotunheim* gaae stort Ry af *Hrungners* Standhaftighed og *Løvemod*, som turde hjemsøge *Aserne* og udæske *Thor*. Han oppebiede rolig Stævnemødet, men alt som Tiden nærmede sig, begyndte Jetterne dog at blive lidt beklemt for deres Kæmpe og lavede ham derfor en Stalbroder af Leer og Langhalm, ni Mile lang og tre Mile bred over Skuldrene, og gav ham et *Heste-Hjerte*, der vel fandtes stort nok, men bævede dog ikke desmindre, da det kom til Stykket.

Kort at fortælle mødte da *Hrungner* paa Pletten med sit *Steen-Skjold* og sin *Steen-Mukkert*, og ved Siden stod den himmelhøie *Leer-Kæmpe*, som de kaldte *Mokkalv* eller *Narrifas*, men da den letbenede *Tjalfe*, som var *Thors* Forløber, kom til Kamppladsen, raabde han til *Hrungner*: tag du dig iagt, Jette, med dit Skjold for Bringen, at *Thor* ikke gaaer nedden om og napper dig i Benene; og *Hrungner*, som kunde troe *Aserne* til hvad det skulde være, smed da Skjoldet under sig og stod paa det, men tog *Mukkerten* i begge Næver, og da nu *Thor* kom snart med Torden og Lynild, stred de Begge løs efter hinanden, *Thor* med sin *Hammer* og *Hrungner* med sin *Mukkert*, saa de mødtes 161i Luften og gjorde Besked, men dog ikke anderledes, end at Jetten fik sit Livsbrød af *Hammeren* og havde kun den Trøst i Døden, at en Splint af *Mukkerten*, som brast, dog ogsaa ramde *Thor* i Panden, saa han segnede, og kom i Vaande, ved at faae Jettens Dødning-Been om sin Hals. Det var nemlig langtfra, at *Tjalfe*, som havde gjort kort Proces med den lange *Narrifas*, kunde hjælpe *Thor* ud af Klemmen; thi det mægtede end ikke alle *Aserne*, saa det var *Thors* store Lykke, at han med *Bjergkonen Jern-Saxe* havde en Søn, som hedd *Magne*, der vel endnu kun var tre Nætter gammel, men var dog alt saa stærk, at han smed Jette-Skanterne af *Thors*-Halsen lige paa Timen og sagde: see til den Jette-Klo! kun Skade, at jeg kom for silde; thi jeg tænk ker, jeg kunde nok trykket den Karl med de bare Næver! *Thor* stod nu op, og bød sin Søn velkommen med de Ord: dig kan der nok blive Noget af med Tiden, og forærede ham saa *Hrungners* Hest *Guldmanke*, skiøndt *Odin* saae skiævt til det og sagde, det var en Feil af *Thor* at give *Bjergkonens* Søn saa god en Hest.

Nu var da Alting godt igien, paa *Thors* Pande nær, hvor *Steen-Splinten* sad, som den var muret, til der kom en *klog Kone*, som hedd *Gro*, og læste over den, saa den begyndte at løsnes og lod sig godt rokke, men saa vilde *Thor* ogsaa gjøre hende en Fornøielse og sagde, hun kunde snart vente sin kiære Mand *Ør-Vendel* hin Bolde hjem, for jeg, sagde *Thor*, bar ham nys paa min Ryg fra Jetteverden over *Elvaagen*, og rigtignok frøs der en Taa af ham, som stak ud igiennem Staal-Nettet, men den smed jeg op paa Himlen og gjorde til en Stjerne. Derover blev imidlertid *Gro* saa glad, at hun glemde alt sit Galder, og derfor, siger *Mythen*, sidder Stenen i *Thors* Pande endnu den Dag idag.

See nu er *Æventyret* ude og jeg pleier at forklare 162alle *Thors-Mytherne* om hvad der skedte i *Middel-Alderen*, der var Menneske-Slægtens Manddoms-Alder, men det er den store Nød vi har med vore *verdenshistoriske* Forklaringer, at de falder tit Folk dunklere end hvad de skulde forklare, Noget vi paa Papiret kan tage os meget let, men midt mellem *Damer* og *Herrer* kommer i stor Forlegenhed med; thi vel er det Samme Tilfældet baade med de *Astronomiske* og de saakaldte *Philosophiske* Forklaringer, men de har nu engang Hævd paa, at deres Dunkelheder betragtes som Pletter i Solen, eller vel endogsaa som Beviser paa Rigtigheden af den store Opdagelse, de *nye Astronomer* jo skal have gjort, at Solen, der saa deilig oplyser alt Andet, er selv et bælgmørkt Legeme! Os stakkels *Time-Skjalde* eller *historiske Poeter* vil man derimod slet ingen Dunkelhed tilgive, selv naar vi er aldeles uskyldige i den, men er ubarmhertig nok til at forlange, at vi skal fremstille *Aserne* ligesaa klart i deres *verdenshistoriske* Virksomhed, som *Homer* fremstille *Olympierne* i deres uforanderlige Skikkelse, eller at vi skal give ligesaa klart et Billede af *Menneske-* og *Folkelivet* i sin Giæring, som de *Græske* Digtere giver af en *Bisværm*, med sin fornøielige Travlhed paa *Fart* fra Blomst til Blomst efter Honningdugg, og dens smaa Heltegjerninger, naar den forsvarer sine Kager mod Ormene og sin Kube mod Menneskens Børn, og dog er det aabenbar saa umuligt, som at vise Folk den Snee, der faldt ifjor og smeltede i Foraaret; thi da alle *historiske* Begivenheder falde i den *forbigangne* Tid, er de frie nok for at komme paa Udstillingen i den *Nærværende*, og jo større og usædvanligere den *historiske* Begivenhed er, des

dunklere bliver nødvendig Billedet, vi enten selv kan beholde eller meddele Andre, om vi end selv er Øievidner. De har derfor vist ogsaa paa *Skuepladsen* lagt 163 Mærke til, at man der baade har og giver en langt bedre Forestilling om *Recensenten* og *Dyret*, eller om *Kong Salomon* og *Jørgen Hattemager*, end om *Hakon Jarl* paa *Lade* eller *Væringerne* i *Maglegaard*, og det kommer naturligtvis deraf, at Alt hvad vi enten hver Dag, eller dog Hveranden, kan see Mage til, paa Gaden eller paa Fælleden, det har vi strax ved første Øiekast en klar og levende Forestilling om; men om *sjeldne* Begivenheder, som om en *Kæmpe-Skare* eller et heelt Folk, indtaget og opflammet til *Storværk* af een og samme *Aand*, eller om et *Dommedags-Slag*, hvori et Riges Tilværelse og to Folks Ære staaer paa Spil, derom giver selv den vidtløftigste Beskrivelse os ikke mindste levende Forestilling, med mindre vi selv, enten som Øien-Vidner, eller som deres grebne Tilhørere, har oplevet noget Lignende. Hvor lidt jeg end derfor ellers kan lide det *Attende* Aarhundrede, anvender jeg dog ogsaa derpaa det gamle Ordsprog: naar Enden er god, er Alting godt; thi den *Franske Revolution*, og især *Napoleons æventyrlige Tog* til *Ægypten* og til det *Hellige Land*, og igiennem *Rom* og *Madrid*, *Wien* og *Berlin* til *Moskau* og til *St. Helena*, de tilbagegav aabenbar den i Smaalighed nedsunkne Slægt Synet og Maale-Stokken for det Store og Kæmpemæssige, saa det *Nittende* Aarhundredes *Bod-Svende* og *Gaards-Karle* har i det Hele en mere poetisk Anskuelse af Livet end det *Attende* Aarhundredes *Digttere*, og nu tør derfor *Skjalden* vente, at selv Menneske-Hjertets æventyrligste Drømme skal faae historisk Sandhed.

Dog, hvad siger jeg? Har jeg da aldeles glemt, at saadan en Tale endnu for det meste, selv midt i *Norden* og midt i *Sælland*, klinger sær og fremmed, saa jeg maa være belavet paa at høre af *Spotte-Fuglene* 164 imorgen, at jeg, listig nok, dyssede mine Tilhørere i *Søvn*, for at *Drømmen* baade des vissere og des snarere kunde faae *historisk Sandhed*?

Nei, man glemmer ikke let, hvad man giennem en heel Menneske-Alder har havt sin daglige Plage af, og hvor liden Lyst jeg har til at dysse mine Tilhørere i *Søvn*, det følte jeg ret forleden, en "*Paaske-Morgen*", da jeg sad og beredte mig paa en *Kirke-Tale* om *Opstandelsen*; thi De kan troe, jeg blev lidt underlig tilmode, da der i det Samme En bankede paa min Dør, og vilde endelig tale med mig, blot for at spørge mig i al Fortrolighed, om jeg syndes, det var *Ret*, at en vis Person, der pleiede at sidde lige foran ham i Kirken, *sad* og *sov* hele Tiden! Hvad jeg svarede, har jeg glemt for længe siden, men det *tragi-comiske* Indtryk, det troskyldige Spørgsmaal gjorde paa mig, det glemmer jeg aldrig, og blot Tanken om Damernes mulige *Søvn* ved mine kloge Mythe-Forklaringer er da nok til at kyse mig langt bort, saa jeg sagde *Nordens Aand* det reentud iaftes, at vilde han have Thors-Mythen forklaret, maatte han gjøre det selv, da jeg ingenlunde, for hans Skyld vilde være "*Korsarens*" Bytte og blive til *Nar* baade for *Damer* og *Herrer*, og det nyttede slet ikke, at han loe mig ud, for *Kæmpe*, jeg var, kun modig paa *Papiret*, men en *Kryster*, saasnart det gjaldt om at bruge *Munden* blot en Smule paa *Krigs-Maneer*, og i en *Ruf* lære baade *Damer* og *Herrer* saamegen *Verdens-Historie*, at de kan see den speile sig i den *Klareste* af alle vore *Thors-Myther*. Det nyttede Altsammen ikke, og for at skjule Frygten, gjorde jeg mig ordenlig rask imod *Aanden* og sagde, det er alt for beskedent af din store *Helte-Aand* at kalde dem *Krystere*, der, trods al din Stormægtighed, tør følge deres *eget Hoved*, og for Resten, veed Du nok, hvad *En165gelskmanden*, der jo dog skal ligne Dig op ad Dage, altid pleier at have til Mundheld "*hjelp jer selv!*"

Ved denne min Kiækhed mod *Aanden*, som vel var *Krysteragtighed* igrunnen, men saae dog tappert nok ud, blev *Nordens Aand* da nødt til at hjælpe sig selv, og lovede mig virkelig, skiøndt ikke uden bidende Sidehug, at naar det kom til Forklaringen, skulde han nok selv *løse mig af* paa *Cathedret*, og i en *Haande-Vending* lære *Damerne* og, saavidt muligt, selv de unge *Herrer*, at kiende *Mjølners Eiermand* og *Asgaards Væрге*, alle *Jettens* og *Troldes Skræk* og i *Haabet* selv *Midgaards-Ormens Banemand*, den stærke og den ædle *Asa-Thor* i hans ligesaa *verdenshistoriske*, som *mythiske* Virksomhed.

Damerne kan troe, jeg, trods alle medfølgende *Stik-Piller*, blev sjæleglad ved den Tale, naar han nu bare vil holde Ord, for jeg har slet ikke seet ham siden, og De kan nok mærke, hvor ængstelig jeg staaer og vender og dreier mig, uden dog at see noget til den lovede *Staabi*; men det er sandt, alle *Aander* er jo, til *Latinernes* store Glæde og endnu større Triumph, ikke blot *uhaandgribelige*, men ogsaa *usynlige Væsener*, saa jeg kan tænke, at *Nordens Aand*, som altid er artig mod *Damerne*, vil nødig forskrække dem, og lister sig da formodentlig ind i min Ham, saa jeg, indtil videre bliver *tilovers*, og jeg vil derfor kun paa det Indstændigste bede *Damerne*, men dog især *Herrerne*, ikke at skyldte mig for hvad *Aanden* gjør, og dernæst bede *Damerne* kun ei at blive bange, om De end synes, han lukker *Munden* lidt for høit op; thi *Aander* er nu engang ikke anderledes, og *Nordens Aand* gjør for Resten ikke en Kat Fortræd, saa *Danne-Kvinden* og alle hendes *Døttre*, som han altid har Lyst til 166 at bære paa Hænderne og løfte til Skyerne, kan være ganske rolige.

Saa siger da *Nordens*, som *Verdens-Historiens Aand*: see, ved *Middel-Alderens* Begyndelse, som vi Alle veed, var de "*stærke Drømmes*" Tid, da stod jeg med min ene Fod paa Havet, og med den Anden paa *Dovre* og saae ud over den vide Verden, ei uden stor Bekymring; thi rundt omkring *Middelhavet*, hvor jeg i *Oldtiden* havde gjort alle mine *Kæmpeskridt*, var der vel allevegne kiendelige Spor Nok af dem, men ikke mindste Tegn til nye *Storværker*, undtagen i den ny, ligesom himmelfaldne Tro paa "*Dødens Overvinder*", den fra de Døde seierrig opstandne *Livets Fyrste*, og det glade, men hardtad utrolige Budskab om Ham lignede blandt Andet en himmelsk Sæd, der ledte om god Jord og fandt kun saare Lidt deraf i hele det *Romerske Rige*, dette uhyre Gravsted for alle *Oldtidens* Guder og Helte, der vel paa *Papiret* lod sig nemt omskabe til en himmelsk

Kirkegaard, høitidelig indviet til at kaldes "*Christen Jord*", men som derved dog ingenlunde blev mere frugtbar enten paa virkelig gode Gierninger eller paa Helte-Bedrifter. *Grækerne*, som nu paa Adel-Menneskets store Løbe-Bane skulde afløst den alderstegne *Østerlænder*, havde vel tidsnok formælet deres *Poseidon* med Middelhavets *Amfitrite*, og skulde nu øvet Manddoms-Gierninger, der ei blot svarede til deres egne "stærke Drømme", men til *Ebræernes* Spaadom, og ved *Christendommen*, der havde udkaaret *deres* Modersmaal til sit egenlige *Grund-Sprog*, var Veien guddommeligt banet; men det viste sig kun alt for klart, at det til *Kæmpeskridt* er ingenlunde nok at have "stærke Drømme", stor Opmuntring og en slagen Konge-Vei til det herligste Maal, men at dertil endnu hører et Mod og en Kraftens Fylde, som 167 *Grækerne* fattedes, da de, som unge Oldinger, krympede sig under det *Romerske Aag*, og vovede neppe at drømme om "*Frihed*" endsige om "*Storværk*". Kun paa *Romeren* lod sig da regne, naar Talen var om Mod og Mands-Hjerte, men kun af Ulve-Mod var den *Romerske Verdens-Magt* udsprunget, kun *Graadighed* paa Alt under Solen gav det *Romerske Begreb* om Daad og Virksomhed dets forroste, frygtelige Vidde eller rettere Vidtløftighed, og *Graadighed*, som kun er glubende Hunger, dette *Dødens* og *Helvedes* Mærke, gjør snarere al Mættelse umulig, end at den skulde skiænke Nogen Fylde af *Livs-Kraft*, saa denne var i Rom ei at finde, og mørkere Udsigter havde *Verdens-Historiens* Aand da aldrig havt, siden *Syndfloden* tilsyneladende ikke blot kvalde Spiren til stor Bedrift men oversvømmede hele dens Skueplads og udslettede *Kæmpernes* Slægt. See, da kastede jeg første Gang mit Blik paa *Norden*, hvor eders Fædre, de ligesaa ædle, som vældige *Kæmper* for *Udødelighed*, høit op paa Dagen slumrede endnu, fordi de følte, *deres* Time var endnu ikke kommet, og drømde sødt om *Balder* og *Nanne*, om *Breide-Bliks* Glands og *Guld-Alderens* Herlighed. Da sendte jeg *Kæmperne* urolige Drømme, saa de blegnede ved *Balders-Baalet*, men ogsaa opmuntrende Drømme, saa deres Øine funkede ved den store Udsigt fra Høielofts-Svalen i *Asgaard* og ved det smilende Haab om *Balders* Atterkomst og Gylden-Aaret. Derpaa sendte jeg Drømmen om *Fenris-Ulven* og lod alle Nordens Skjalde drømme eens den samme Nat, og blive ved at drømme, da de vaagnede, og fortælle deres stærke Drøm, saa det rungede i Konge-Hallerne, i Skoven og i alle Bjerge, saa Alle lyttede og syndes, de havde hørt det Samme før, og Kvinderne sang høit om det frygtelige Udyr, der voxde i Dagetal og skulde tilsidst sluge *Odin* selv, 168 men var nu bundet, eller blev det dog vist af *Tyr*, den dristige, den ærekiære Ungersvend blandt *Aserne*, der ikke vilde spare sin *Høirehaand*, og det hørde *Gotherne*, hvis Ungdom foer op som en "*springende Løve*" og vilde ligne *Tyr*, og foer udenlands at lede om *Fenris-Ulven* og uforskrækket stikke Haanden i hans Gab, men de drømte ikke om, at de selv var denne "*Tyrs Høirehaand*", som vovede sig ind i Ulvs-Mund og forsvandt, men bulnede dog ud i hans Bug, saa han *revnede!*

Jeg saae igien ud over Verden, og saae paa Historiens ny Skueplads, mellem Verdens-Havet og Ørken, to store *Folke-Stammer* nærme sig hinanden: de *Romanske* fra Vesten og de *Slaviske* fra Østen, saa der var neppe nok Vei mellem *Elben* og *Rhinen*, og da sendte jeg de *Nordiske Kæmper* Drømmen om *Thor* og *Hrungner*, med den milehøie men dog igrunden modløse Stalbroder, og Drømmen var saa stærk, at den rækker giennem hele *Middel-Alderen* og selv jer forbi, eller seer I ikke endnu de *Romanske* Folk mod Vesten og de *Slaviske* mod Østen, og *Tydskland* uden Nordens Hjelp forloren! Og veed I ikke, det var i *Nordisk Poesi*, hos *Angler* og *Normanner*, de *Romanske* Folk beruste sig som *Hrungner*, og vilde trække Historien til sig og slaae alt Guddommeligt ihjel uden *Lykken* og *Vorfrue*, og seer I endelig ikke grandt Sten-Splinten i *Thors Pande*, ikke blot i *Engeland*, hvor den endnu gjør det halve Hoved baade *romersk* og *catholsk*, men overalt hvor *Nordens* Folk endnu har *Latinen* i Hovedet! Vil I ogsaa see hende, som læste over Splinten, saa den gik løs, men blev dog siddende, saa seer paa *Reformationen* i det *Sextende* Aarhundrede, som vel rokkede *Latinen*, men lod den dog staae. Vil I endelig see *Magne*, 169 den tre Nætter gamle *Kæmpeunge* paa Thors-Siden, da sees ogsaa han bedst i *Engeland*, hvor *Maskineri* og Damp alt i Barndommen gjør Mester-Stykker, som *Kæmpe-Kræfter* maa studse ved; men I kan dog see ham allevegne som en *Nordisk Hermes* med Pennen til Løfte-Stang; thi dermed har han aabenbar paa alle de *Nordiske* Sprog kastet Jette-Benene fra Thors-Halsen, skiøndt det, som *Odin* sagde, var Skade, han kom til at ride *Hrungner-Hesten*, men jeg misunder ham den for Resten ligesaalidt, som *Tydskeren* sin Philosophiske Kiephest, med Titel af *Guldmanke!*

Saavidt Aanden, og jeg kommer nu selv igien for paa hans Vegne at bemærke, at det gjør igrunden slet ingen Forskiel, enten De troer, at han vidste forud, hvad han vilde sige med *Hrungner-Mythen* eller ikke; thi det bliver ligesandt, at de *Romanske*, *Nordiske* og *Slaviske* Folk har længe havt og har endnu *Æren*, *Menneskehedens* Kaar og hele *Aandens Verden* at drages om, og at Kampen har staaet og maa bestandig staae paa Grændserne: i *Tydskland* og *Engeland*, og det er ligesandt, at *Hrungner-Mythen* er saa skikket til at gjemme og sammenholde dette *verdenshistoriske* Overblik, at det kun var et Vidunder, hvis den ikke ogsaa var skabt til det Samme, af et Odins-Blik fra Lydskjalf.

Det er ligeledes sandt, og i *Norden* mindst at forglemme, at *Grækerne*, som Følelsens, Skiønhedens og Sangens Folk, aabenbar var skabt til at føre an i *Middelalderen*, og at Mangelen af dem, der kun sov sig igiennem *Middelalderen* i *Byzants*, først gav Plads for det gruelige *Romerske* Verdens Rige og siden gjorde den *Nordiske Folke-Vandring* nødvendig og *Middelalderens* Chaos uundgaeligt. Det er endelig af den høieste Vigtighed, baade for 1700s og hele *Menneskeheden*, at *Nordens Folk* blive sig deres *Kald* bevidst til netop at gribe kraftig ind i *Nyaarstiden*, saa de istedenfor at slumre paa de Laurbær, *Gother*, *Angler* og *Normanner* fordum høstede til dem, betragte disse Udvandringer mest som Ungdoms-Sværmerier, der vel maae vække et stort Haab om Nordens *verdenshistoriske* Daad i sin Tid og Time, men opfylder det

ingenlunde.

Endelig vilde man, allevegne og i alle Huse, have godt af at bemærke, at ogsaa hver Enkeltmand, med en *poetisk Ungdom*, har i sin *Middel-Alder* et *Hrungner-Besøg* at vente og en *Hrungner-Kamp* at bestaae, hvorpaa det beroer, om hans Manddom og Alderdom skal være hans Ungdom værdig; thi det gaaer Mangfoldige som det gik *Grækerne*, hos hvem den *Romerske Hrungner* ret øiensynlig drak sin Ruus og, da han ingen *Thor* fandt for sig, udførde sin Trudsel, sløifede *Olympen* og slog alle Guderne ihjel, uden *Venus* og *Fortuna*, som han bortførde til *Rom*, tilligemed Historien, ja, vil man see, hvor bogstavelig han gjorde det Sidste, da erindre man sig blot, at *Grækenlands* sidste *Historie-Skriver*, den høitoplyste, sanddru og elskelige *Polyb*, som endnu efter *Alexander-Tiden* udklækkedes i det lille *Arkadien*, blev som Gidsel ført til *Rom* med de Tusinde, der end mindedes det gamle *Hellas*, og nødtes til at skrive *Roms Historie* i Lænker!

Dog, jeg frygter virkelig for at have trættet Deres Opmærksomhed lidt i Aften og vil derfor afbryde, med Tak, fordi De saa velvillig skiænkede mig den til en lille historisk Udvikling, som laae mig paa Hjerte, men var lidt vanskelig at magte.
